

Zápis z workshopu Umístění jezdecké sochy Karla IV. v Karlových Varech

Datum:	10. – 11. 6. 2020
Místo:	Grandrestaurant, Grandhotel Pupp, Karlovy Vary
Účastníci:	<i>Celého jednání</i> - Kropp Petr, Merta Dan, Císař Karel, Melková Pavla, Gabriel Michal, Gabriel Michal ml., Karel Hamberger, Piškanin František, Samec Jan, Thýn Ivan, Kopfstein Josef, Bártová Dominika, Boukalová Jana <i>Části jednání</i> - Pfeffer-Ferklová Andrea, Krausz Jindřich, Riegerová Romana, Haidlmaier Antonín, Prokop Jiří, Beneš Petr, Melč Tomáš, Škoda Jan
Vyhotovil:	KAM KV°

Program zasedání – témata

1.	Přivítání, zahájení
2.	Prezentace záměrů a cílů workshopu, představení uměleckého díla
3.	Prohlídka lokality s odborným výkladem
4.	Pracovní diskuze, shrnutí výsledků

Cíle workshopu

- získat nestranný odborný názor a ověřit konkrétní záměr umístění jezdecké sochy ve stávajícím urbanistickém kontextu;
- formulovat zadání pro revitalizaci a úpravu veřejného prostranství včetně podmínek pro umístění soudobého výtvarného díla 21. století.
- podnítit vznik dokumentu, který by určoval, jak umisťovat umění ve veřejném prostoru.

Průběh zasedání 10. 6. 2020

1. Zasedání zahájil za Rotary klub František Piškanin a za Kancelář architektury města Karlovy Vary (KAM KV°) Petr Kropp.
2. Proběhla prezentace cílů workshopu a koncepce veřejných prostranství pro Karlovy Vary za KAM KV°.

3. Michal Gabriel představil své dílo a principy své tvorby. Presentaci doplnil jeho syn, architekt Michal Gabriel, představením zvažovaných lokalit umístění jezdecké sochy Karla IV.
4. Karel Hamberger z ÚOP v Lokti (NPÚ) představil prezentaci, kterou připravil Lubomír Zeman, o historickém vývoji lokality Sady Karla IV.
5. Účastníci workshopu si prohlédli lokalitu Sady Karla IV. včetně budovy Císařských lázní, která je právě v rekonstrukci.
6. Rotary klub uspořádal pro účastníky workshopu večeri, při které dále probíhala neformální diskuze nad tématem. Za město se kromě náměstka Josefa Kopfsteina zúčastnila i primátorka města Andrea Pfeffer-Ferklová a Tomáš Melč.

Průběh zasedání 11. 6. 2020

7. Zasedání zahájil Petr Kropp, ředitel KAM KV° shrnutím závěrů předešlého dne. V souvislosti s rekonstrukcí objektu Císařských lázní je rekonstrukce/obnova Sadů Karla IV. nutná. Je nutné zahájit dendrologický průzkum lokality, který bude podkladem pro návrh.
8. Proběhla pracovní diskuze na téma „fyzická realizace a umístění soudobého výtvarného díla; stanovení výchozích kritérií pro kompoziční principy umístění jezdecké sochy prof. ak. sochaře Michala Gabriela před budovou Císařských lázní a jejich dopadů na prostor zvažované konkrétní lokality; formulování podmínek pro úpravu konkrétního veřejného prostranství Sady Karla IV., které patří k významným prostranstvím v městské památkové rezervaci“.
 - Přizvaní zástupci odborné veřejnosti upozornili, že situace, kdy se pro již hotovou sochu dodatečně hledá umístění je problematický postup, správné řešení je vždy nejprve nalézt vhodné místo a teprve poté vypisovat soutěž na ztvárnění sochy, která je pak navržena takovým způsobem, že na místo přímo reaguje a hledá způsoby, jak místo svým vstupem zlepšit. Přesto však v myšlence vytvoření nové sochy Karla IV. vidí přínos pro město, který podpoří společenskou a kulturní identitu města v 21. století.
 - V novém návrhu Sadů Karla IV., pokud by jejich součástí byla jezdecká socha, bude ze strany NPÚ hodnocena kvalita revitalizace veřejného prostoru a pohledové osy na Císařské lázně.
 - Účastníci se shodli, že pokud by jezdecká socha měla být v Sadech Karla IV., měla by být umístěna směrem do města, nikoli jak byla původně zamýšlena čelem k budově Císařských lázní / směrem z města.

- Součástí návrhu revitalizace Sadů Karla IV. bude také ověření, zda je stávající socha Karla IV., vzhledem ke své původní kompozici, správně umístěna.
- Jezdecká socha je klasickou formou umění, která v tomto případě může být umístěna klasickým, ale i neklasickým způsobem. Autor potvrdil, že obě varianty umístění jsou možné.
- Diskutovalo se umístění sochy na opačné straně Sadů Karla IV., směr Mariánskolázeňská ulice – Nová Louka, které se účastníkům jevílo jako možné, původně diskutované umístění čelem k budově Císařských lázní považují za nevhodné.
- Zvažovalo se umístění sochy jako statické, nebo jako sochy, která se přesouvá na významných městských prostranstvích a iniciuje tím jejich obnovu. Uvažovaná trasa podél řeky Teplé by mohla být zakončena v budoucnu na náměstí Republiky, jehož stav v současné době neodpovídá podmínkám pro umístění jezdecké sochy.
- Bude iniciováno nalezení alternativní důstojné lokality pro stávající plastiku Karla IV. od Otakara Švece. V diskusi zaznělo, že umístění do budovy Císařských lázní není z hlediska NPÚ vhodné, další varianty městských lokalit budou prozkoumány.
- Byl diskutován námět lokality Divadelního náměstí. Za podmínek rekonstrukce stávajícího veřejného prostoru by se mohlo stát další lokalitou pro umístění jezdecké sochy.

Závěry workshopu

- Z diskuze vyplynulo, že v **obou možných variantách lokalit** umístění sochy (Sady Karla IV. a Divadelní náměstí) je **nutná revitalizace veřejného prostoru**.
- **Preferovanou lokalitou pro umístění jezdecké sochy variantou byla „Socha v pohybu“**, s tím, že **první lokalitou mohou být sady Karla IV.** Umístění sochy bude součástí návrhu na revitalizaci tohoto veřejného prostoru, který musí být **v souladu s kompozicí celkového prostoru. Koncept přemísťování sochy po významných městských prostranstvích** by se stal iniciátorem změn v území. Uvažovaná trasa podél řeky Teplé by mohla být zakončena v budoucnu na náměstí Republiky, jehož stav v současné době neodpovídá podmínkám pro umístění jezdecké sochy. NPÚ upozorňuje, že koncept sochy v pohybu přinese větší administrativní zátěž – každé z budoucích stanovišť bude muset být individuálně posouzeno a schváleno orgány památkové péče
- Další zvažovanou možností je **pevné umístění sochy na Divadelním náměstí**. Z pohledu NPÚ je právě tato varianta tou preferovanou; vnímá ji z urbanistického hlediska jako nekonfliktní. Umístění sochy Karla IV. do Sadů Karla IV. považuje možné pouze při splnění několika podmínek – revitalizace prostoru ve smyslu koncepční proměny a nalezení nového vhodného umístění sochy od O. Švece. V názorech na věc se státní správa ztotožňuje s pohledem odborné organizace NPÚ.

Další postup

- KAM KV° zajistí podklady a výchozí podmínky stanovené NPÚ a města Karlovy Vary pro zadání na návrh revitalizace obou výše zmíněných lokalit. Součástí návrhu bude konkrétní ověření nejvhodnějšího umístění sochy Karla IV. od Michala Gabriela v dané lokalitě.
- KAM vtipuje možná (cca 3) místa pro koncept přemístování sochy
- KAM KV° bude informovat vedení města o závěrech workshopu a navrhne na obě lokality aplikovat principy koncepčního přístupu k veřejným prostranstvím, které v současné době MCA atelier ve spolupráci s KAMem zpracoval.
- Michal Gabriel ověří, zda lze diskutovaný návrh přizpůsobit pro koncept přemístování.
- Workshop ukázal nutnost dokumentu koncepčního přístupu, jak určovat umístění umění ve veřejném prostoru. Dokument bude dalším dílčím metodickým dokumentem Strategie a Manuálu koncepčního přístupu tvorby veřejných prostranství v Karlových Varech.